



中国藏戏艺术

THE ART OF CHINESE TIBETAN OPERA

西藏民族艺术研究所 编

刘志群 主编

西藏人民出版社

京华出版社



中国藏戏艺术

THE ART OF CHINESE TIBETAN OPERA

西藏民族艺术研究所 编

刘志群 主编



西藏人民出版社
京华出版社

图书在版编目(CIP)数据

中国藏戏艺术/刘志群主编. - 北京:京华出版社,1999
ISBN 7-80600-429-7

I . 中… II . 刘… III . 藏戏-艺术-中国-画册 IV . J825.75

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第 39428 号

中国藏戏艺术

西藏民族艺术研究所 编
刘志群 主编

策 划:旺 久 齐 立	责任编辑:冯 良 窦英才 刘 静
责任校对:施 瑜	技术编辑:凌 敏 刘建国
装帧设计:翟跃飞 杨 威	封面设计:翟跃飞

出 版:西藏人民出版社 京华出版社
地 址:北京市安外青年湖西里甲 1 号 邮编:100011
制 版:京华出版社照排部
印 刷:北京远益印刷有限公司
发 行:新华书店总店北京发行所
开 本:850×1168 16 开 18 印张
1999 年 10 月第 1 版 1999 年 10 月第 1 次印刷
印 数:1—1000 册
书 号:ISBN 7-80600-429-7/J·21
定 价:450.00 元

版权所有·翻印必究

משה יעקב

雪域奇葩——中国藏戏艺术

序

西藏自治区党委副书记 丹 增
西藏对外文化交流协会会长

作为中华民族大家庭中一员的藏民族，她珍视自己古老的文化传统，同时也善于学习其他民族的优长之处。西藏高原的艺术奇葩——藏戏——就鲜明地体现了这一特点。藏戏作为中国戏曲中一个比较独特的民族剧种，它的虚拟写意的表现手法、程式化的表演手段及唱词的风格、脸谱等都接近汉族地区的戏曲。它与世界三大古老戏剧中的另外两种，即希腊喜剧、悲剧和印度梵剧也有某些相类似之处，如面具戏、广场戏和宗教剧等特殊形态以及节目开始时的祝福仪式、用散文形式的解说者。这恐怕是因为作为综合艺术的藏戏凝聚了我国藏族文明的精华，同时受到汉族文化及欧亚外来文化的影响，经过历代艺术家精益求精地创造发展，从而成为中国乃至世界文化艺术宝库中的一颗璀璨夺目的明珠。

“会说话就会唱歌，会走路就会跳舞。”这民谚道出了藏族人民酷爱歌舞、能歌善舞的民族特性。深深植根于西藏文化沃土中的藏戏艺术，充分吸收了藏族民间歌舞、音乐和宗教舞蹈的精华，具有鲜明的民族特色，深受藏族人民的喜爱。雪顿节由宗教活动演变而成为藏族僧俗同乐的全民戏剧节就是明证。每年夏秋时节，众多藏戏演出团体纷纷登台表演各自最优秀、最擅长的剧目。人们身背糌粑口袋、青稞酒壶和汉阳锅，或骑马或步行，翻山越岭，长途跋涉，倾城倾村出动，万人空巷，争相观戏。演出日以继夜，观众如醉如痴。人们还点起篝火，以雪山森林为天然背景，自己表演自娱性的歌舞杂技。在此期间，整个西藏是一片歌舞的海洋，全民都沉浸在欢乐之中。藏戏艺术的无穷魅力以及对民众影响之深，由此可见一斑。

人民的喜爱使古老的藏戏焕发了青春。如今的藏戏不仅有长演不衰的八大传统剧目，还发掘整理并创编了大批新剧本，大大丰富了藏戏的演出内容，反映社会生活也更加全面深刻，艺术上也更臻成熟完美，形成了新的风格流派。藏戏进入了繁荣发展的崭新阶段。

随着我国西藏改革开放和现代化建设的快速发展,海内外对西藏及其文化艺术,特别是对藏戏艺术越来越关注。过去,虽然有自治区藏剧团及民间艺术团多次出访,进行文化交流,近年来又有《中国戏曲志·西藏卷》的出版,但总的来说,我们对藏戏艺术的宣传介绍还是不够的。在庆祝西藏自治区民主改革四十周年之际,西藏人民出版社和北京京华出版社联合编辑出版了大型画册《中国藏戏艺术》,体现了首都人民对西藏文化建设事业的大力支持和无私援助,也是为西藏民族艺术走向世界铺设桥梁的功德无量的大好事。在这里,我谨对两家出版社和该书出版的策划者旺久与齐立、主要撰稿人刘志群先生及其他有关人员表示衷心感谢!感谢他们为西藏文化艺术事业作出的贡献!

谨以此为序。

一九九九年四月

༡༡། །སྒྲུབ་འབྲོའི་གཏམ།

ཐོད་ རང་ རྒྱུད་ རྒྱུད་ས་ ཉང་ ལྷུད་ ལྷུད་ ཅི་ གཞོན་ ས།
ཐོད་རྒྱུད་ས་ལྷུ་ལྷུ་གས་ཀྱི་གནས་མཉམ་སྒེལ་ཤོལ་ཤོས་ཆོག་པ་ལྷུ་ཆོག་པ་གཙོ།

གྲུང་རྩ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཞི་ཆེན་པོ་དེ་ནང་གི་བོད་མི་རིགས་ནི་རང་གི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལ་གཅེས་སྒྲོས་ཤིང་
 བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་བཟང་ཆ་དང་དགེ་མཚན་སྒོ་བ་སྤྱོད་ཤིང་ལམས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་རེད།
 བོད་སྡེ་རས་མཐོ་ཤིང་གི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆལ་ལྷན་རྒྱུ་དེ་འཆར་མེད་ཅིག་རྟེན་ལྟེ་མོའི་རྒྱ་ཆལ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་
 ལ་གཞན་གྱི་བཟང་ཆ་བསྟར་ལེན་ཤིང་པའི་བྱད་ཆོས་ལྟན་ཡོད་པ་མངོན་པར་མཚོན་བྱུང། བོད་ཀྱི་རྩ་མོ་ནི་གྲུང་མོའི་
 རྒྱུ་ལ་གར་རྩ་མང་ཤོད་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་ལྟན་པའི་མི་རིགས་རྒྱུ་ལ་གར་གྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན།
 བོད་ཀྱི་རྩ་མོའི་རྒྱུ་ལ་བརྩོད་དང་རང་བཞིན་བརྩོད་པའི་མཚོན་བབས་དང་། ཞི་རིམ་དང་ནུམ་པ་གཏན་ཁེལ་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་རྟེན་ཤིང་བབས། གཞན་ཆོག་གྱི་བྱད་ཆོས་དང་གདོང་འབག་སྟེགས་གང་གི་ཆ་ནས་བརྟམས་གྲུང་གྱི་རིགས་ས་
 ལྷལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གར་དང་ཤིན་ཏུ་མཚུངས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་གི་གནའ་བོའི་རྒྱུ་ལ་གར་རིགས་གསལ་གྱི་ནང་གི་རིགས་
 གཞན་གཞིས་ཏེ་ཞི་ལའི་རྒྱུ་ལ་གར་དང་རྒྱུ་ལ་གར་རྒྱུ་ལ་གར་བཅས་དང་མཚུངས་
 པའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་། དཔེར་ན། གདོང་འབག་འཕྲི་རྒྱལ་དང་། བདེ་བར་ནས་འབྲེལ་རྟེན་ཤིང་རྒྱལ། ཆོས་
 ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ལྟན་རྒྱལ། གཞན་ཡང་། འབྲེལ་རྟེན་མ་བྱས་ཤོད་གི་མཚན་པ་བསྟེན་བཀུར་ཤིང་པའི་ཆོག་དང་།
 འབྲེལ་རྟེན་ཤིང་ཤུབས་རྒྱུ་ལ་གཞུང་མཚམས་རྒྱུར་ཤིང་ལམ་ན་སྟེགས་རྟེན། འདི་དག་ནི་པལ་ཆེར་སྟེགས་བརྩམས་རྒྱ་
 ཆལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྟན་པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་མོའི་རྒྱུ་ལ་གར་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ནང་གི་བན་ཐོན་རིག་གནས་གཞིས་ཀྱི་ཞིང་
 བཅུད་བསྟར་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། རྒྱ་རིགས་རིག་གནས་དང་ཡོ་གླིང་དང་ཡ་གླིང་སྟེགས་ཀྱི་སྟེགས་
 རིག་གནས་ཀྱི་སྟེགས་སྟེན་བེབས་ཡོད་པ་དང་། རིམ་བྱོན་རྒྱ་ཆལ་བ་དག་གིས་ལེགས་ཐོག་ལེགས་འཛུལ་གྱིས་གསར་
 གཏོད་དང་དར་སྟེལ་བྱས་པས། བོད་ཀྱི་རྩ་མོའི་རྒྱ་ཆལ་ནི་གྲུང་མོ་དང་བ་ན་འཛམ་གླིང་རིག་གནས་རྒྱ་ཆལ་བར་
 མཛོད་ཤིང་གྱི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ལུ་ཏིག་ཏུ་རྒྱུར་བ་རེད།

ལྷ་བ་ཤེས་ན་གཞས་ལེན་ཤིས། །འཕྲོད་བ་ཤེས་ན་ཤོ་འབྲུབ་ཤིས། །ཞེས་པའི་ཁ་དབེ་དེས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཞས་
ལེན་གར་ཆེད་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷ་གར་ལ་མཁས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་རང་གཤིས་མངོན་པར་མཆོག་ཡོད། བོད་ཀྱི་
རིག་གནས་ཀྱི་ཞིང་ས་གཤིན་པོར་ཆ་བ་ཚུགས་པའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་ལྷ་ཆ་ལ་ཀྱིས་བོད་རིགས་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གཞས་
དང་ཤོ། ལྷ་དབྱངས་དང་འབྲམ་ཞེགས་ཀྱི་ལྷ་ཆ་ལ་ཀྱི་ཞིང་བཅུད་བརྟུ་ལེན་བྱས་ཡོད་ལྟར། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྲད་ཆས་
མངོན་པར་གསལ་བ་ལྟར་ཡོད་པས་ལྷ་ཁྲུབ་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཞོ་རྟོན་དུས་ཆེན་
ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་གནས་བོད་རིགས་མེད་ལྷ་ཡོངས་ཀྱིས་ལུན་མོང་དུ་གཏོང་བའི་ལྷ་མོའི་དུས་ཆེན་དུ་ལྷར་བ་བྱིད་ཡིས་
ལྷ་བ་བྱེད་ཡང་དག་འབྲམ་གྲལ་རེད། ཁོ་རེའི་དབྱར་གཞུང་གི་དུས་ལྷ་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་འབྲུབ་པའི་དུ་ཁག་སོ་སོས་རང་

རང་གི་ལྷ་མོ་བཟང་ཤོས་དེ་འབྲུག་རྩོན་ཕྱོད་ཀྱི་ཡོད་པས། མི་ནུམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དང་བཟའ་བཙའ་སྐྱེས་ལྷ་མོ་ན་
ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་ལ་ལ་རྒྱ་བཟང་དང་ལ་ལ་རྒྱ་བཟོན་ནས་ལམ་གྱི་ངལ་བར་མ་འཛེམས་པར་ལྷ་མོར་ལྷ་བར་འགྲོ་བའི་
རྩོལ་ཡོད་པ་དང་། འབྲུག་རྩོན་ལྷ་མོ་ཉེན་མཚན་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཕྱིར། ལྷ་མོ་བའི་ཡོད་དབང་བཞུགས་
ཏེ་འབྲུལ་བར་མི་འདོད་པར་བྱེད། ད་དུང་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མི་སྤངས་སྤར་ནས་ནགས་ཆལ་དང་གངས་རི་རྒྱུ་
རྒྱུ་ལས་བྱས་ཏེ་རང་རང་གི་རྩོ་བ་འཕེལ་བའི་སྤྱ་གར་དང་ཆལ་ཅེད་ལ་རོལ། སྤུས་དེར་བོད་རྒྱུ་ལས་ལྷ་མོ་གར་གྱི་རྒྱ་
མཚོ་ལྷ་བྱར་རྒྱུར་ནས་མི་ནུམས་སྤྱ་གར་དང་ཅེད་མོའི་དཔལ་ལ་རོལ་བཞིན་གདའ། འདིར་བཞེན་ནས་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་
རྒྱ་ཆལ་ལ་བད་དུ་མེད་པའི་སྤྱ་གར་ཆ་བ་ལྷན་པ་དང་། རྒྱ་བྱུང་དམངས་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཟབ་མོ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་
ཚུལ་མཐོང་བྱུང།

མི་ནུམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོར་དགའ་བ་ཤུགས་དྲགས་སྤྱི་བཞིན་ཡོད་པས་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཆལ་ལ་
རྒྱུས་རྒྱུ་བས་གསར་བ་རྒྱས་པ་རེད། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལ་ཡུན་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་རྒྱུས་གཞུང་ཆེན་མོ་བརྒྱད་ཡོད་
པ་མ་ཟད། རྒྱུས་གཞུང་གསར་བ་རབས་དང་རིམ་པ་ཞིག་བརྒྱ་བསྐྱེགས་བྱས་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་ནང་དོན་
ཡུན་སྤུམ་རི་ཚོགས་སུ་བཏང་ཡོད། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་མཚན་པའི་ཐད་ནས་གཏིང་རི་ཟབ་དང་།
འབྲུག་རྩོན་གྱི་རྒྱ་ཆལ་ཉེར་ནས་འབྲུས་སྤོ་རི་ཆང་དུ་སོང་སྟེ། རང་ཤུགས་དང་རྒྱལ་པ་གསར་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་ཕྱིར་
བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཆལ་གི་དར་རྒྱས་ཤོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་རབས་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱེབས་ཡོད།

བོད་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་བཅས་རྒྱུར་སྤོང་དང་དེར་རབས་ཅན་འཇུགས་རྒྱུན་གྱི་བྱ་བ་མཁྱེགས་རྒྱུར་སྤོང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་
སོང་བ་དང་། ཕྱི་སྤྱེགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་བྱུང་དུ་སོང་བའི་ཤོ་རིམ་བརྒྱན་ནས། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གིས་བོད་རྒྱུ་ལས་
དང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆལ། བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཆལ་བཙས་ལ་རྒྱ་ཆེན་མཐོང་ཆེན་ཉེན་རེ་ལས་ཉེན་རེ་ལྷག་པ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྩོན་ཆད། བོད་རང་རྒྱུར་རྒྱུ་ལས་བོད་ཀྱི་རྒྱུས་གར་ཚོགས་པ་དང་། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱ་ཆལ་ཚོགས་
པ་ཐངས་མང་དུ་བྱི་རྒྱལ་ལ་སོང་ནས་འབྲུག་རྩོན་འཛམས་འདྲི་དང་། རིག་གནས་སྤེལ་རིས་བྱས། ཉེ་ཆར་«ཁྱང་
ཤོར་རྒྱུས་གར་ལོ་རྒྱུས་ལས་བོད་ཀྱི་རྒྱུས་གར་»ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཀྱང་དཔར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ནའང་། བོད་ཀྱི་རྒྱུས་
གར་བྱུང་བ་ཤུགས་དང་མཚམས་སྤྱིར་ཐད་མི་ལྡང་ས་ཤིན་ཏུ་མང་། བོད་རང་རྒྱུར་རྒྱུ་ལས་དམངས་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་
བྱས་ནས་ལོ་རྒྱུ་40འཁོར་བའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་སྤུས་སུ་བོད་རྒྱུ་ལས་མི་དམངས་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་དང་། དེ་ཅིན་ཅིན་ལྷ་དཔེ་
སྤྱོད་ཁང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་«ཁྱང་ཤོར་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཆལ་»ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཆེ་གས་འདི་དཔར་སྤྱོད་བྱས་
པ་དང་། འདིས་རྒྱལ་སའི་མི་དམངས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་འཇུགས་རྒྱུན་ལས་དོན་ལ་རྒྱུ་ལས་དང་རིགས་སྤྱིར་
མངས་མེད་བྱས་པ་མཚན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆལ་འཛམ་སྤྱིང་ལ་ཁ་སྤྱོད་པར་གསེར་གྱི་ཟམ་པ་
བཅུགས་པ་ལྷ་བྱའི་དགེ་བ་མན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། བདག་གིས་དཔེ་སྤྱོད་ཁང་གཉིས་དང་། དེབ་
འདི་དཔེ་བསྐྱེག་རྒྱས་བཞོད་བྱེད་པའི་དབང་རྒྱལ་དང་ཆེ་ལ། ཚམས་པ་ལོ་གཙོ་བོ་སྤྱི་ཞབས་ལུ་ཀྱི་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་
ཡོད་མི་སྤྱ་གཞན་དང་བཙས་པར་སྤྱིང་དག་པས་སྤུགས་རིམ་ཆེ་བྱ།

ཞེས་1999ལོའི་ཟླ་བ་4ལ།

Preface

Tibetan nationality, as a member of a big family of the Chinese nation, not only cherishes its own old cultural traditions, but also is good at learning strong points from other nationalities. Tibetan opera, a marvelous artistic flower on Tibetan plateau, distinctively embodies this feature. As a unique type of national opera in Chinese operas, it is close to operas in Han regions in some aspects, such as fictitious technique of expression, stylized manners of performance and styles of speaking lines and facial makeup. It also has some similarities with the two operas (Greek comedies, tragedies and Indian Sanskrit plays) among three ancient operas in the world, such as some unique forms in mask, square and religious dramas, blessing rites in the prologue and narrators telling plots in the form of prose. It is probably that Tibetan opera, as a comprehensive art, absorbed the cream of Tibetan cultures and was influenced by Han cultures and European and Asian cultures. Since artists through ages kept creation and development improving, Tibetan opera has become a resplendent bright pearl in Chinese, even in the world's cultural artistic treasury.

A proverb goes like this: those who can speak can sing while those who can walk can dance. It shows the national feature of Tibetan people who are good at singing and dancing. The art of Tibetan Opera, rooted in Tibetan cultural fertile soil, has fully absorbed the cream of Tibetan folk songs and dances, music and religious dances. Tibetan opera with distinctive national characteristics is greatly favored by Tibetan people. It is a good proof that the Yoghurt Festival, originating from religious activities, has become an open opera festival. Monks and laymen take part in it and enjoy themselves. In the summer and autumn seasons every year, large numbers of Tibetan opera troupes give the most excellent performances. With their barley bags, wine bottles and pots, people ride or walk, crossing over mountain after mountain and travel a long distance just in order to watch the shows. The shows are on round the clock and audience are crazy as if they were drunken. Taking snowy mountains and forests as their national stage background, people light bonfire, singing and dancing and giving acrobatics shows, which make them happy and gay. During this period, the whole Tibet looks like an ocean of songs and dances and all the people are immersed in the midst of merry. Thus it can be seen that the art of Tibetan opera is of boundless charm and exerts such great influence on masses.

People like old Tibetan opera, which has made it fresh with vigor. Nowadays, not only eight traditional Tibetan

operas are constantly performed, but also large numbers of new plays have been explored, rearranged and created, which greatly enrich the contents of Tibetan opera. These operas completely and profoundly reflect social life and are getting more and more mature and perfect, forming a new artistic school. Tibetan opera has entered a brand – new stage of prosperity and development.

With the rapid development of reform and open – up and modernized construction in Tibet, people from abroad show more and more solitude for Tibet, its cultures and arts, especially Tibetan opera. In the past, Tibetan opera troupe of Tibet Autonomous Region and other folk art troupes visited foreign countries many times and engaged in cultural exchanges. And in recent years, *History of Chinese Operas and Story – telling Ballads: Tibet Volume* has been published. However, it is really not enough to spread and introduce the art of Tibetan opera. In the celebration of the 40th anniversary of the Democratic Reform of Tibet Autonomous Region, Tibetan People's Publishing House and Beijing Jinghua Publishing House co – edited this large album titled *The Art of Chinese Tibetan Opera*. It reflects energetic support and selfless assistance from people in the capital and it is a good thing with boundless beneficence paving a bridge for the Tibetan national art to the world. Here, I would like to express my heartfelt thanks to the two publishing houses, to promoters, Mr. dBang – phyug and Mr. Qi Li, chief writer, Mr. Liu Zhiqun and other persons concerned for their contribution to Tibetan culture and art.

This is merely the preface.

bsTan – vdzin

Vice – secretary of the Party Committee of Tibet Autonomous Region

Director of Foreign Cultural Exchanges Association of Tibet

April, 1999

目 录

一 藏戏概说·····	(1)
1. 藏戏的文化根基·····	(4)
2. 中原和其他文化对藏戏的影响·····	(18)
3. 藏戏的特点·····	(22)
二 藏戏的历史·····	(30)
1. 藏戏的多元起源·····	(32)
2. 藏戏的孕育与形成·····	(40)
3. 藏戏的成熟与发展·····	(48)
三 藏戏剧种与流派·····	(61)
1. 藏戏的系统·····	(62)
2. 藏戏的剧种·····	(62)
3. 藏戏的流派·····	(77)
四 藏戏剧目·····	(95)
1. 藏戏的剧目概貌·····	(96)
2. 藏戏的传统剧目·····	(98)
3. 藏戏的现代编演剧目·····	(148)
五 藏戏表演艺术·····	(159)
1. 藏戏的开场、正戏和结尾的表演形式·····	(160)
2. 藏戏表演的角色类型·····	(161)
3. 藏戏的表演艺术特点·····	(171)
六 藏戏的面具脸谱服饰头饰道具·····	(179)
1. 藏戏的面具·····	(180)

2. 藏戏的化妆造型·····	(193)
3. 藏戏的服饰·····	(197)
4. 藏戏的佩戴饰品、盔帽、鞋靴·····	(205)
5. 藏戏的道具·····	(210)
七 藏戏演出和布景·····	(215)
1. 藏戏演出的广场与舞台·····	(216)
2. 藏戏的布景·····	(218)
八 藏戏音乐唱腔·····	(219)
1. 藏戏的乐队、乐师和乐器·····	(221)
2. 藏戏的唱腔(朗达)·····	(226)
九 藏戏演出习俗·····	(229)
1. 雪顿节·····	(230)
2. 其他演出习俗·····	(237)
十 藏戏杰出演艺家·····	(243)
1. 藏戏之神——汤东杰布·····	(244)
2. 藏戏历史上著名的演艺家·····	(245)
3. 现代优秀的藏戏艺人与主要演员·····	(250)
十一 藏戏的传播与影响·····	(259)
1. 白蓝面具藏戏在历史上的影响·····	(260)
2. 五省区藏戏研究学会的成立和活动·····	(261)
3. 《中国戏曲志·西藏卷》的编纂和出版·····	(262)
4. 藏戏在西藏地区以外的传播与影响·····	(263)
5. 藏戏在国外的传播与影响·····	(265)
后 记·····	(270)

Contents

1. A Brief Introduction to Tibetan Opera.....	(1)
1) Cultural Basis of Tibetan Opera.....	(4)
2) Influence of the Central Plains Culture and Other Cultures on Tibetan Opera.....	(18)
3) Characteristics of Tibetan Opera.....	(22)
2. History of Tibetan Opera.....	(30)
1) Pluralistic Origins of Tibetan Opera.....	(32)
2) Pregnancy and Formation of Tibetan Opera.....	(40)
3) Maturity and Development of Tibetan Opera.....	(48)
3. Types and Schools of Tibetan Opera.....	(61)
1) System of Tibetan Opera.....	(62)
2) Types of Tibetan Opera.....	(62)
3) Schools of Tibetan Opera.....	(77)
4. A List of Tibetan Operas.....	(95)
1) A General Picture of Tibetan Opera.....	(96)
2) A List of Traditional Tibetan Operas.....	(98)
3) A List of Modern Tibetan Operas.....	(148)
5. Performing Art of Tibetan Opera.....	(159)
1) Performing Forms in Three Stages: Prologue, Drama and Ending.....	(160)
2) Types of Roles in Tibetan Opera Performance.....	(161)
3) Characteristics of Performing Art in Tibetan Operas	(171)
6. Masks Facial Makeup, Headdress, Costumes and Adornments and Properties Used in Tibetan Opera.....	(179)

1) Masks·····	(180)
2) Facial Makeup (makeup modeling)·····	(193)
3) Costumes and Adornments·····	(197)
4) Ornaments, Headpieces, Shoes and Boots·····	(205)
5) Properties ·····	(210)
7. Performance and Settings in Tibetan Opera·····	(215)
1) Squares and Stages·····	(216)
2) Settings·····	(218)
8. Tibetan Opera Music for Voices·····	(219)
1) Band, Musicians and Musical Instruments ·····	(221)
2) Tibetan Opera Music for Voices (Blangs-brda)·····	(226)
9. Customs in Performing Tibetan Operas·····	(229)
1) Yoghurt Festival·····	(230)
2) Other Customs in Tibetan Opera Performance·····	(237)
10. Distinguished Tibetan Opera Performers·····	(243)
1) Thang-stong-rgyal-po—God of Tibetan Opera·····	(244)
2) Famous Performers in the History of Tibetan Opera·····	(245)
3) Modern Excellent Tibetan Opera Performers and Chief Actors and Actresses·····	(250)
11. Spread and Influence of Tibetan Opera·····	(259)
1) Influence of Tibetan Opera with White and Blue Masks in History·····	(260)
2) Establishment of Tibetan Opera Institutions in Five Provinces and Autonomous Regions and Their Activities·····	(261)
3) Compilation and Publication of <i>History of Chinese Operas and Story – telling Ballads:</i> <i>Tibet Volume</i> ·····	(262)
4) Spread and Influence of Tibetan Opera in Other Regions·····	(263)
5) Spread and Influence of Tibetan Opera in Foreign Countries·····	(265)
Postscript·····	(270)

དཀར་ཆག

སྒྲིབ་འགྲེལ་གཏམ།	བསྟན་འཛིན། (1)
一、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྤྱིར་བཤད་པ།	(1)
1. བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རིག་གནས་ཀྱི་འབྱུང་ཚ།	(4)
2. གྲུང་ཡོན་དང་རིག་གནས་གཞན་གྱིས་ཐེབས་པའི་ཤུགས་ཀྱིན།	(18)
3. བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་བྱང་ཆོས།	(22)
二、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།	(30)
1. ལྷ་མོའི་འབྱུང་ཁུལ་སྤྱི་ལྟོས།	(32)
2. ལྷ་མོའི་བྱུང་རིམ།	(40)
3. ལྷ་མོའི་དར་ཚུལ།	(48)
三、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རིག་སྤྱེད་དང་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།	(61)
1. ལྷ་མོའི་མ་ལག།	(62)
2. ལྷ་མོའི་རིག་སྤྱེད་དང་དབྱེ་བ།	(62)
3. ལྷ་མོའི་གྲུབ་མཐའ།	(77)
四、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།	(95)
1. ལྷ་མོའི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་བཤད།	(96)
2. སྤུངས་རྒྱུ་གྱི་ལྷ་མོའི་རྣམ་གྲངས།	(98)
3. དེང་རབས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྣམ་གྲངས།	(148)
五、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་རྒྱ་ཚུལ་བཤད་པ།	(159)
1. ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་མགོ་མཁུག་བར་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ།	(160)
2. ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་གྱི་མི་སྣའི་རིག་སྤྱེད།	(161)
3. ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་བྱང་ཆོས།	(171)
六、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་འཁྲབ་ཆས་བཤད་པ།	(179)
1. ལྷ་མོའི་གདོང་འབག།	(180)

2. ལྷ་མོའི་གདོང་རིས།	(193)
3. ལྷ་མོའི་ཁྱོན་ཆས།	(197)
4. ལྷ་མོའི་དབུ་རྒྱ་དང་། འབས་རྒྱ་སྟོན་སྟེགས།	(205)
5. གཞན་སྟེགས།	(210)
七、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འབྲུག་སྟོན་དང་གར་སྟེགས་འབྲུག་སྟོང་ས་བཅས་པ་བཤད་པ།	(215)
1. ལྷ་མོའི་འབྲུག་སྟོན་གྱི་ཐང་ཆེན་དང་གར་སྟེགས།	(216)
2. ལྷ་མོའི་འབྲུག་སྟོང་ས།	(218)
八、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྩལ་དབྱངས་དང་འདྲོན་རྟ་བཤད་པ།	(219)
1. ལྷ་མོའི་རྩལ་མོ་རུ་ཁག་དང་རྩལ་ཆས། རྩལ་མོ་མཁུ།	(221)
2. ལྷ་མོའི་འདྲོན་རྟ།	(226)
九、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འབྲུག་སྟོན་གྱི་གོམས་སྟོལ་བཤད་པ།	(229)
1. རོ་སྟོན་རུས་ཆེན།	(230)
2. འབྲུག་སྟོན་གཞན་སྟེགས།	(237)
十、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འབྲུག་སྟོན་སྐྱུ་ཙལ་བ།	(243)
1. ལྷ་མོའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ཐང་རྟོང་རྒྱལ་པོ།	(244)
2. རོ་རྒྱས་སྟེང་གི་ལྷ་མོའི་སྐྱུ་ཙལ་བ་གྲགས་ཅན།	(245)
3. དེང་རབས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་ཙལ་བ་གྲགས་ཅན་དང་འབྲུག་སྟོན་པ་གཙོ་བོ།	(250)
十一、བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་སྐྱུ་ཙལ་གྱི་བྱུང་སྟེང་དང་ཤན་ཤུགས་བཤད་པ།	(259)
1. གདོང་འབག་དཀར་ཐོན་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ཤན་ཤུགས།	(260)
2. ཞིང་སྟངས་ལྡེང་བོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཞིབ་འཇུག་ཆོགས་པ་གསར་འཛུགས་དང་བྱ་འགྲུལ།	(261)
3. «ཀྲང་ཤོད་རྫོས་གར་ལོ་རྒྱུས་ལས་བོད་ཀྱི་རྫོས་གར་»གྱི་ཚུལ་ཞིག་དང་དཔར་སྐྱུན།	(262)
4. ཀན་སུའུ་དང་། མཚོ་ཐོན། སེཾ་ཐོན་སྟེགས་སུ་ལྷ་མོ་སྐྱུ་ཙལ་དར་བྱུང་བྱུང་ཚུལ།	(263)
5. ལྷ་མོའི་སྐྱུ་ཙལ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་དར་བྱུང་བྱུང་ཚུལ།	(265)
མཇུག་བྱང་།	(270)

一

藏

戏

概

说

